

عنوان مقاله:

بررسی نقش توانمندی ها و محدودیت های ژئومورفولوژیک در تولید فضای شهر با استفاده از GIS (مطالعه موردی: شهر سمنان)

محل انتشار:

مجله جغرافیا و مطالعات محیطی، دوره 9، شماره 33 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

محمد رضا زندمقدم - استادیار، گروه جغرافیا، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

خلاصه مقاله:

فرایندهای طبیعی به ویژه ژئومورفولوژی نقش مهمی در روند مکانیابی، برنامه ریزی و توسعه شهرها بر عهده دارد. به نحوی که از گذشته تاکنون سعی شده که بهترین مکان به لحاظ محیطی و ژئومورفولوژیک برای استقرار و روند توسعه فیزیکی شهرها در نظر گرفته شود. در پژوهش حاضر به بررسی ژئومورفولوژی کاربردی و نقش آن در توسعه فیزیکی شهر سمنان با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و تکنیکهای ارزیابی چند معیاره تحلیل سلسله مراتبی (AHP) پرداخته شده است. برای این کار معیارهای موثر از جمله: ارتفاع، شیب، جهت شیب، لیتولوژی و فاصله از گسل استفاده شده است. هرکدام از معیارهای مورد بررسی طبق نظر کارشناسی و با استفاده از نرم افزار Expert choice وزن دهی و درجه اهمیت هر کدام از آنها مشخص شد. در نهایت با استفاده از روش ترکیبی منطق فازی و سیستم اطلاعات جغرافیایی مکان گزینی انجام و با توجه به مقایسه تحلیلی، پهنه های مناسب وضع موجود شهر و نقشه ژئومورفولوژی منطقه بر اساس نقاط بحرانی با پهنه های مناسب حاصل از تحلیل سلسله مراتبی و GIS انجام گرفت. نتایج حاکی از این است که نقش عوامل ژئومورفولوژی در مکان گزینی شهر سمنان بسیار موثرتر از دیگر عوامل محیطی بوده است. همچنین تحلیل داده ها نشان می دهد که شهر سمنان در معرض تهدید عوامل مختلف محیطی قرار دارند. برخی از آنها همچون عوامل لیتولوژی به صورت جدی محدودیت ایجاد کرده و ممکن است در آینده شرایط نامناسبی را برای وقوع سایر مخاطرات محیطی پدید آورد. به این منظور باید به تبعیت از فرایندهای ژئومورفولوژیک روند گسترش شهر امتداد یابد.

کلمات کلیدی:

شهر، توسعه شهری، ژئومورفولوژی شهری، سمنان، نرم افزار GIS

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1247575>

